

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmentesen levelek csak ismert keszektől fogadhatók el.
Készítő nem adhatja vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozat minden garmondor díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után 1 kr.
Asonfelül bélyeg 50 kr.
Kiemelt díjazottak s körrel ellátott hirdetésekért természetesen minden 10 centiméter után 5 kr számítanak.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtunk.
Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A „Zemplén”-ről a „Zemplén”-nek.

Tokaj, 1891. aug. 20.

Akármi irányban működnek is valamely vidéki hírlap, melynek feladata első sorban az illető vármegye, város és társadalom érdekeit képviselni, nehéz, szinte lehetetlen eltalálnia azt a közlést, melyen haladva az egyik, vagy a másik oldalról, sok esetben túlzott érzékenykedésből, megrovást, sőt ok nélkül való megtámadtatást ne vonna magára. A szerkesztő folytonosan ügyelni kénytelen nemcsak munkatársainak személyes vonatkozásaira, hanem a saját szavaira is; mert mindenért ő lévén felelős, a szavak magyarázatánál is őt veszik kapóra.

Amily sokoldalú a közélet, oly sokoldalúságot kívánnak a hírlaptól. És méltán. Pedig melyik emberfia volna képes arra, hogy mindent a kellő szájzettel mondjon el. Itt is a szerkesztőnek kell kiegészíteni a hézagokat, pótolni azt, amit munkatársa kifelejtett. És ha a szerkesztő ezt tenni elmulasztja, akkor ismét reáharul az ódium.

A vidéki hírlapírás nehézsége abban áll, hogy a politikai napilapok, szakközlönyök, úgyszólván, minden vidék érdekeit, minden fontosabb tárgyat frissiben fejtegetve, a szorosabb helyi érdekekkel foglalkozó vidéki heti lapok nem bírnak oly lebilincselő hatással az olvasókra, a vidéki közönségre, mint a napilapoknak folyton változó, érdekesítő, legtöbbnyire politikai közleményei.

Ha valamely tárgyat élesebb bírálat alá vessz a közérdek szempontjából jónak lát nem helyeselni, akad mindjárt felszólaló, aki az ily bírálatot gáncsolja; vagy ha jó-

akarátulag valamit javasol helyi érdekből, akit az ügy nem érdekel, azonnal ellene mond. Az ily ellenmondások nem a maga helyén simíttatnak el, hanem legtöbbnyire a hírlapon kívül, ami rendesen a lap kitűzött céljának rovására történik.

Sokszor személyes támadások közlője, ami csak elmérgesíti a szenvedélyeket, a közönség nagy részénél pedig kellemetlen hatásokat okoz. Mert a vidéki hírlapok is, első sorban, kötelesek megtartani a tisztesség szabályait s nem adni tért minden személyeskedésnek. Ebből származnak aztán a legtöbb kellemetlenségek, mikkel a vidéki hírlapok küzdenek. A „Zemplén” e tekintetben is tiszteletre méltó kivételt képez.

Valamikor a politikai pártküzdelmek is nagy keserűséggel töltötték meg a vidéki hírlapokat. Ez a keserűség a „Zemplén”-ből egyáltalában nem észlelhető.

Csuda-e, ha ily viszonyok közt a vidéki sajtó auktaritása nem áll azon a magaslaton, melyet megkövetelhetne.

Van még egy más baj is, mely szintén egyéni természetű, de erős ráhatással van a sajtó működésére. Kis városokban a tollforgató emberek száma nem nagy s még az a kis csoport is, mely érez magában valamely irányú hivatást, ahány emberből áll, annyiféle hűz. Egyik egy, másik más tekintetből nem akar tollat fogni, hogy eszméit nyilvánosságra hozza. Természetes, hogy ily gondolkodás mellett a helyi lap szellemi ereje gyöngül és nem képes erősödni, mert hiányzik a szellemi támogatás.

Ily állapotok között nehéz azután az olvasó-közönség igényeit kielégíteni; mert egy-két ember szelleme, munkáereje nincs arányban az olvasók kívánalmával.

Már pedig a vidéki hírlapok ép oly kultur-missiót teljesítenek, mint a napi lapok. A helyi érdekű lapok vannak hivatva a községekben az olvasni tudó közönségnél a szellemi művelődés iránt való kedvet élesíteni, miután olcsóságuknál fogva minden községben akad olvasójuk, a rendszeres olvasás által pedig fokozódik a másnév olvasmányok felé húzó hajlam, ami egyeseknél a könyvolvasásra is ösztönt ad, úgy, hogy idővel az irodalom népszerű olvasmányai jelentékeny elterjedésnek indulhatnak, ami ismét a közművelődés szempontjából hazai érdek.

Sokan kicsinyléssel is szokták fogadni a helyi lapokat.

Ezek nem gondolják meg, hogy hazánkban, csak 30 évvel ezelőtt is, nagyon kezdetleges volt a hírlapirodalom; a vidéki hírlapok pedig csak a hatvanas években kezdtek fel-feltűnedezni.

Nekünk csak egy lapunk van, a mi kedves öregünk, a „Zemplén”.

Vármegyénk és városunk szellemi munkásai a közművelődés tekintetét folytonosan hangoztatják, mégis, úgy látom, a „Zemplén”-ben való közös közreműködéstől húzódoznak. Pedig ez volna egyik korszerű feladatunk. Az erők szétforgácsolása nem erősítheti, hanem csak gyöngítheti a társadalmi, vagy a szellemi összetartás kapcsolatát.

Nem tagadom, hogy régi jó barátja vagyok a „Zemplén”-nek; de ha ellensége volnék is, el kellene ösmernem, hogy egyike azoknak a vidéki lapoknak, melyek közérdekű program alapján és nem az „olló segítségével” kerülnek ki a szerkesztő kezéből. Sőt, ami büszkesége lehet, egyike azoknak, melyeket lapkollegái szívesen „ollóznak”.

Szemei előtt képek vonulnak el; régi, de feledhetetlen jelenetek. Látja anyját, amint haldokol, hirtelen ágybadólva s ő csak 12 éves gyermek. Hallja apját jajgatni, látja mély fájdalomát; majd visszavonult, csöndes életüket a *Franch-Comitei* apai házában, az ez éveken át tartó egyhangú, de mégis kedves otthont, melyet az apai gyöngédség édesített meg. Azután azt, hogy Párisba térve, mindez megszűnik akkor, mikor a szomszéd birtokosnő, az ifjú, szép özvegy asszony ugyancsak e tájban költözik Párisba.

Vilma kolostorba megy, hol eleinte szomorodik, hogy elvált anyjától, de aztán vigasztalja a nének szeretete, kik nevelését vezetik. Hiven őri a régi kedves napok emlékét, de emlékszik arra is, ami amazokat megzavarta a maguk csöndes folyásában.

Egy reggel, időn kívül, amikor a szülék nem szokták meglátogatni a növendékeket, a beszélgető terembe hívták. Sietett, meglepetve a váratlan látogatástól s atyját találja ott, de nem egyedül. Vele volt a szép özvegy birtokosnő.

— Gyermekem! mondá *Morrain* ur, miután megölelte, eljöttem, hogy kedves hírt hozzak neked. Ideje, hogy visszatérj hozzánk, s lépj be a világba; ezt megmondolva aztán, anyai gyámoltót is kellett keresnem számodra s megnősültem másodsor. Öleld meg anyádat s köszönd meg apádnak, hogy ilyen szép s jó mamát szerzett neked. Ő már is szeret téged.

— Igen, én már szeretlek teljes lelkemből, gyermekem. Remélem, hogy te is fogsz szeretni. Még most is érzi, pedig már három éve, azt a szorongató fájdalmat, melyet akkor érzett, mikor hallotta, hogy megboldogult anyja annyira feledve lett, hogy másat is választottak helyébe. S kit? Egy szív nélküli csapodárt!

— Ő nem szerelemből ment atyámhoz, —

TÁRCA.

Csörgedező patak partján . . .

Csörgedező patak partján megálltam,
Egy lehullott rózsaszirmot találtam,
Az volt írva hulló rózsza szirmára:
Az én babám a föld legszebb virága.

Zsongva-bongva folydogálnak a habok,
Kék mennyország képe bennök úgy ragyog,
Kis habocskák zsongva-bongva susogják:
Az én babám szeme legszebb mennyország.

Csörgedező patak partján fúj a szél,
Rózsafarul zizegve hull a levél,
Elragadja a szellő a levelet . . .
Az én rózsám nem szeret már engemet.

Buza Barna.

Bölcső mellett.

— Daudet Ernő után. —

A *Champs-Elysees* egyik palotájának végső szobájában fényűző kényelem fogadja a belépőt. Fiatal leány ül egy bölcső mellett. *Morrain Vilma*, így hívják. Körülbelül 20 éves; jóság és erély tükröződik vissza tekintetéből; termete erőt és eleganciát árul el, misem hiányzik nála, mi egy nőt csábítóvá tehet. Csak akarnia kell s szeretve lesz, ezt árulja el egész megjelenése.

E pillanatban azonban semmi női kokettségget nem árul el. A bölcsőben, mely mellett örök-

dik, baba alszik. Szabályszerű, csendes lélekzetvételek mozgatják a fehér takarót, mintha a kis lény álmódva itt akarná hagyni a földet, melyre még csak alig lépett s visszatérne a béke titkos hazájába.

Mindjárt estve lesz. Az estveli szürkület már előreveti árnyait *Vilma* még mindig ott ül. Söhajok törnek ki kebléből, könyvek csillognak szemeiben. Most lábujjhegyen, lámpával kezében egy termetes dajka lép be.

— Még mindig alszik? — kérde csendesén, a lámpát az asztalra téve.

— Alszik s igen nyugodt. Ezuttal meg van mentve. Csak feküdjél le, majd én virrasztok mellette.

— Az asszony még nem tért vissza?

— Még nem.

— S reggeltől oda van. Nem különös-e ez, kisasszonykám, mikor a gyermek ilyen állapotban van?

— Az asszony falun van, válaszolt *Vilma* erőltetve. Hamarabb, mint estve, nem jöhet haza, erre el voltam készülve.

— Az már más. De mégis különös, hogy az asszony e napokban olyan sokszor távol van. Egy anya . . . egy beteg gyermek anyja . . .

Vilma egy mozdulattal félbeszakítja a fecsegőt s a dajka nem akarta bevárni, ami e mozdulat után jöhet, lábujjhegyen mint jött, távozott a szobából, de menetközben is dünyögve:

— Igen, ez nagyon különös!

Vilma ismét egyedül van. Még is van valami igaza a dajkának, mert egy hosszú sohaj rázkódtatja meg a fiatal lányt egész testét.

— Szegény apám! szólt sóhajva. Te olyan jó, olyan gyöngéd vagy, s ő hogy megcsal téged, óh, de rossz ő!

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

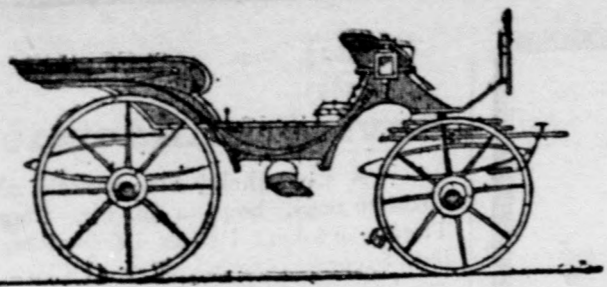

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben a Rákóczi-utczában lévő

kocsigyártó műhelyemben

készletben levő mindenféle kocsikat nagy választékban és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehéz szekereket, valamint az ugynevezett amerikai kocsikat a legjutányosabb árak mellett árusítom. Viselt kocsikat becserelek.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért kezeséget vállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam

Kiváló tisztelettel
Kótits László,
kocsi-gyártó.

7-10

A fővárosba felránduló földieimnek
legolcsóbb bevásárlási forrásul ajánlom
Váci-körút 4. szám alatt lévő
ujonnan megnyitott és jól berendezett dús raktáramat
honi és külföldi gyártmányú

arany-, ezüst-ékszer és órákban

valamint e szakba vágó javítások
lelkiismeretes és a legolcsóbb árban elkészítését.

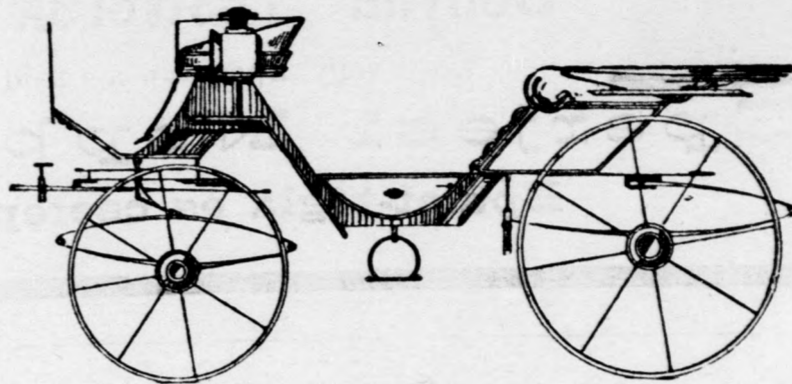
Legújabb sétatobotok finom ezüst fogantyúval 5 frttól 20 frtig,
Vidéki megrendeléseket a legnagyobb pontossággal eszközölök.

Szülővárosom és vármegyéim n. é. közönségének becses mély tisztelettel

SCHWARZ H. ARMIN,

órás és ékszerész
Budapest, Váci-körút 4. szám.

8

HIRDETMEY.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő

kocsi gyártó műhelyemben

készletben levő mindennemű kocsikat és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehezebb szekereket, valamint könnyű magyar és lengyel formájú homokfutó szekereket különféle kivitelben és leszállított áron adok el.

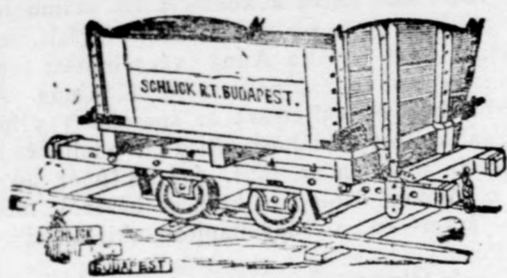
Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

Kiváló tisztelettel
Kulits János,

kocsi gyártó.

16-

Szállítható
mezei
vasutakat

gazdasági erdészeti és ipari célokra legjobb
kivitelben jutányos árakon, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő-

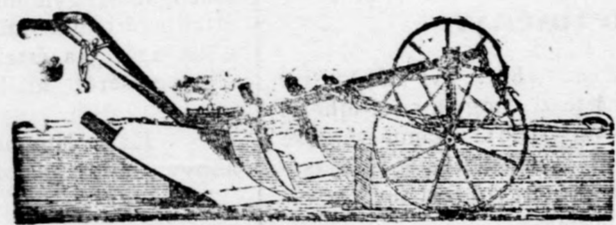
és

egyetememes acél-ekéket

(SACK-rendszer)

6-10 jelentékeny leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár
részvény-társaság
BUDAPESTEN.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele kevés szabad szén-sav, de azadag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomoralkhátyainak hurutos bántalmánál. A Seltersi-Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabad-szén-sav tartalmánál fogva s azért vérezsek lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsav-dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak bíztam a légző-, emésztő- és vizeleszervek hurutos bántalmánál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légső- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomor-baj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vízhiányig idült hurutját szintegy a zlatja-

— Ez időszert Európá legelső s leglátogatottabb tudóse-

tegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit“-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „Margit“-

mint a seltersi, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák s hogy sem bevéve, sem belelegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kéty Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizeleszervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek korallapofáinál.

git“-forrás gyógyviz” alkalmazása által a 16. utak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegem által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legszűrgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. R. Mpler Tódor.

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-szállító-
tónál, — udapesten, Er-
zsébet-tér 8. sz.

Ugyiszintén kapható mind a gy. szertárban, fii-zerkereskedésben és vendéglőben.

Kosztal, lakással és a negyedik osztályig oktatással ellát gimnáziumi valamint elemi tanulókat Klein szikvizgyáros S.-a.-Ujhelyben.

Tűzifa eladás.

Az alólirt erdészeti hivatal közhírré teszi, miszerint a n.-toronyai uradalmi erdőben f. hó 12-étől fogva minden héten szerdai napokon délelőtt 9 óráig alatt jegyzett faminőségek fognak eladarni. A cédu-lak az erdészeti hivatalnál N.-Toronyán válthatók. Faárak:

1 méter öl hasábfá . . . 6 frt 50 kr.
1 „ cserfa . . . 6 frt — kr.
1 „ galyfa . . . 4 frt 80 kr.
1 „ rügyfa 1 szekér — frt 70 kr.

Ugyancsak a Borsi uradalmi erdőben szintén szerdai napokon délutáni órákban. A cédu-lak borsii gazdasági hivatalban kaphatók, és pedig:

1 méter öl I hasábfá . . . 8 frt — kr.
1 „ II „ . . . 7 frt — kr.
1 „ galyfa . . . 5 frt — kr.

3-3 **Winter Camillo,**
urad. erdész.

A Deák-utczában lévő 823-ik ö. i. számú ház szabad kézből eladó. Bővebben értekezhetni Jakubcsó Józsefnél, életpiacz 358. számú házban.